

Bo Carlbark

Kommunstyrelsen

bo.carlbark@trelleborg.se

Upphandling av Personlig Assistans

Socialnämnden beslutade 2019-02-28 att föreslå kommunfullmäktige besluta att genomföra upphandling av personlig assistans enligt LOU.

Beredning

Personlig assistans är en av insatserna inom Lag (1993:387) om stöd och service till vissa funktionshindrade (LSS). Denna insats innebär ett stöd riktat och format utifrån den enskildes specifika behov och utförs i den enskildes egna hem.

De senaste åren har fördelningen mellan kommunen som utförare och privata utförare för assistansberättigade i Trelleborg successivt förskjutits till privata utförare. 2011 var det 27 % av verksamheten som utfördes inom kommunen, 2018 hade andelen minskat till endast 11 %. Denna trend är även tydlig i övriga landet.

I jämförelse med andra kommuner är det allt fler kommuner i landet som väljer att upphandla personlig assistans enligt Lag (2016:1145) om offentlig upphandling (LOU).

Socialförvaltningen bedömer att det inte föreligger konsekvenser av negativ karaktär för medborgare i samband med upphandling av assistansen enligt LOU. Förvaltningen har tittat på andra kommuner såsom Nynäshamn, Svedala, Tyresö, Trosa samt Staffanstorps. De kommuner som förvaltningen har tittat på ger en bild av att övergången från kommunen som assistansanordnare till upphandling av assistansen hos privat drivna bolag har fungerat bra.

Med bakgrund i att allt fler assistansberättigade väljer privata bolag som utförare blir det svårare för kommuner att bedriva assistans på ett kostnadseffektivt sätt. I SKL:s rapport "Koll på assistansen" framgår att de flesta kommuner har svårt att utföra personlig assistans enligt SFB med full kostnadstäckning utifrån schablonersättningen. Detta framgår även i Trelleborgs kommun där kommunens assistansenheter går med ett underskott jämfört budget. Utfallet 2018 visar på en negativ avvikelse om -15 mkr. Motsvarande siffra 2017 var -10 mkr.

Konsekvenser för personal

Vid en upphandling enligt LOU kommer det att föreligga konsekvenser för personal inom kommunens assistansenheter då deras anställning kommer att förändras. Flertalet privata bolag har en mycket god medarbetarpolicy och större möjlighet till riktade utbildningar för just personliga assistenter. Anställningsavtal

hos privata utförare tenderar dock att vara sämre än inom kommunal verksamhet. Detta på grund av att privata bolag använder PAN-anställningar i allt större utsträckning än kommuner vilket kan anses vara en sämre anställningsform för den enskilde medarbetaren i jämförelse med att vara anställd enligt HÖK inom kommunen.

Den fackliga organisationen (främst Kommunal) ställer sig negativa till en upphandling,

Ekonomiska konsekvenser

Den ekonomiska effekten är påtaglig. Förvaltningen bedömer att besparingen uppgår till ca 700 tkr i månaden och omfattas huvudsakligen av minskade kostnader för Ob-ersättning, timvikarier och övertid/fyllnadstid.

Helårseffekten motsvarar således ca 8 mkr.

Åtgärden har därmed stor betydelse för en ekonomi i balans för socialnämnden.

Socialförvaltningen bedömer att implementeringstiden från beslut till verkställighet (inkl upphandlingsprocess) motsvarar ca 6 månader.

Förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att kommunstyrelsen föreslår besluta att kommunfullmäktige beslutar

Att upphandla personlig assistans enligt LOU

Att beslutet omedelbart justeras

Att socialnämnden återkommer till kommunstyrelsens arbetsutskott för information om hur arbetet fortlöper. En första avrapportering skall ske i samband med DR2.